

ÚVODNÍ SLOVO

TRANSFORMACE SYSTÉMU PÉČE O OHROŽENÉ DĚTI

- Úmluva o právech dítěte a Národní strategie ochrany práv dětí 7
 - Principy systému, který zajišťuje ochranu práv dětí a naplňování jejich potřeb 9
- O projektu 10
 - Co jsou hlavní cíle projektu? 10
 - Tyto cíle jsou naplňovány prostřednictvím realizace klíčových aktivit projektu 10
 - A proč? 10
 - Jak dlouho a kde je projekt realizován? 10
 - Seznamte se s webem pravonadetství.cz 10
- Vymezení základních pojmů z oblasti SPOD 11
 - Nejlepší zájem dítěte 11
 - Ohrožené dítě 11
 - Rodičovské kompetence 11
 - Respektování názoru a participace dítěte 11
 - Potřeby dítěte 11
 - Síť služeb pro ohrožené děti a rodiny 11
 - Sociální inovace 11

ZÁKLADNÍ VÝCHODISKA VYMEZENÍ PREVENTIVNÍCH SLUŽEB

- Z čeho jsme vycházeli – analytické podklady 12
- Jak jsme zapojili odborníky z praxe 12
 - Fokusní skupiny 12
 - Multioborová pracovní skupina 13
- Vymezení základních teoretických východisek 13
 - Potřeby dítěte 13
 - Koordinovaná podpora dítěte a rodiny 15

PREVENTIVNÍ SLUŽBY PRO RODINY S DĚTMI

- Vymezení preventivních služeb pro rodiny s dětmi 17
 - Krátký exkurz do historie – proměny funkcí institucí 17

- Překonávání mezirezortních bariér 17
- Jak chápeme preventivní služby pro rodiny s dětmi 18
- Vymezení preventivních služeb pro rodinu s dětmi 18
 - Co je cílem preventivních služeb 18
 - Kritéria preventivních služeb – co by preventivní služby měly splňovat 18
- Základní nedostatky preventivních služeb vyplývající z analýz 19
 - Chybějící systém prevence zvyšuje nákladnost systému 19
 - Řešení důsledků, namísto řešení příčin 19
 - Mezery v síti služeb – proč jsou důležité terénní služby 19
 - Rezortismus a jak to dopadá na cílovou skupinu dětí 20

AKTÉŘI PREVENTIVNÍCH SLUŽEB

- Aktéři služeb primární prevence 21
 - Mateřská škola 21
 - Základní škola 22
 - Pediatr a zdravotní sestra 24
 - Porodnice 25
 - Rodinná a mateřská centra 25
 - Komunitní centra, polyfunkční komunitní centra 28
 - E-poradny 29
 - Telefonní linky 29
 - Další aktéři širší primárně preventivní podpory 29
- Aktéři služeb sekundární prevence 30
 - Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež 30
 - Sociální a jiné služby pro rodiny s dětmi 30
 - Rodinné a manželské poradny 35
 - Středisko výchovné péče 36
 - Školská poradenská zařízení 37
 - Klinický psycholog, dětský klinický psycholog 37
 - Dětský psychiatr 38
 - Raná péče 38
 - Sociální služby pro rodiny s dětmi se specifickými potřebami 40
 - Azylové domy pro matky s dětmi 41

- Domy na půl cesty 41
- Další preventivní služby působící v oblasti předcházení riziku ohrožení dítěte 41
- Nedostatky v praxi preventivních služeb pro rodiny s dětmi 44
 - Nedostatky vyplývající z praxe preventivních služeb 44

MODEL SYSTÉMU PREVENTIVNÍCH SLUŽEB NA PODPORU RODINY V ČESKÉ REPUBLICĚ 46

- Optimální nastavení preventivních služeb pro rodiny s dětmi (popis a metody práce) 46
 - Porodnice 46
 - Pediatri a zdravotní sestry 46
 - Mateřská škola 47
 - Základní škola 48
 - Školská poradenská zařízení a střediska výchovné péče 49
 - Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež 49
 - Sociálně preventivní služby pro rodiny s dětmi 49
 - Role OSPOD v Modelu systému preventivních služeb pro rodiny s dětmi 50
 - Shrnutí 50
- Centrum pro rodiny s dětmi 51
- Návrh ukotvení preventivních služeb ve stávajícím systému SPOD 53

ZÁVĚR 55

SEZNAM ZKRATEK 57

LITERATURA 58

PROSTOR PRO MOJE NÁPADY, POSTŘEHY, INOVACE... 60